

Vergaderjaar 2005–2006

30 550 IXA

Jaarverslag en slotwet Nationale Schuld 2005

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2005 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Financiën,
G. Zalm

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Over het algemeen wordt de slotwetmutatie voor elk begrotingsartikel-onderdeel toegelicht voorzover dit verschil groter is dan 5% van het beschikbare bedrag na 2e suppletore begroting en daarnaast groter is dan € 2,5 mln.

Beleidsartikelen

Beleidsartikel 1 Financiering Staatsschuld

Toelichting

Uitgaven

Rentelasten (– € 64,9 mln.)

De meevaller in de rentekosten in de geldmarkt van € 49,7 mln. werd vooral veroorzaakt door de teruglopende stand van de geldmarktleningen. De stand van Dutch Treasury Certificates is ultimo 2005 circa € 6 mrd. lager uitgevallen dan geraamd in NJN 2005. De oorzaak van de teruglopende stand op de geldmarkt was de onvoorziene reductie in het kastekort in de laatste maanden van 2005. De meevaller in de rentelasten in de kapitaalmarkt van € 15,2 mln. werd vooral gerealiseerd door de lager dan geraamd gemiddeld rente waartegen werd gefinancierd. Vanaf september zijn de kapitaalmarkt leningen uitgegeven tegen een gemiddelde rente van 3,09%, terwijl de kapitaalmarktrente in NJN 2005 op 3,50% werd geraamd.

Uitgaven voortijdige beëindiging (+ € 94,7 mln.)

Deze post heeft betrekking op het agio betaald bij inkoop van leningen. In december 2005 zijn leningen ter waarde van € 2 mld. ingekocht om de invloed van het lagere kastekort op het basisrisicobedrag te reduceren. Het agio is hoger uitgekomen om twee redenen. Ten eerste was de inkoop € 500 mln. hoger dan geraamd, omdat het kastekort in de laatste maanden van 2005 nog verder terugliep. Ten tweede was de rente op het moment van de inkoop lager dan geraamd, waardoor relatief veel agio is betaald.

Mutatie vlottende schuld (+ € 5 147 mln.)

Op 31 december worden de mutaties in de uitstaande leningen en uitzettingen op de geldmarkt ten opzichte van 31 december van het voorafgaande jaar geboekt. De geldmarktleningen en uitzettingen worden tegen elkaar gesaldeerd. Deze post wordt verantwoord onder programma-ontvangsten als de mutatie in de stand van de geldmarkt heeft geleid tot instroom van nieuw geld (meer leningen en /of minder uitzettingen). In het omgekeerde geval (minder leningen en/of meer uitzettingen) leidt deze mutatie tot uitstroom van het geld en wordt verantwoord onder de programma-uitgaven. In 2005 is sprake van een mutatie van € 5 147 mln. aan de uitgavenkant. Deze mutatie in de stand van de geldmarkt werd veroorzaakt door zowel een reductie in geldmarktleningen als door een forse stijging in geldmarktuitzettingen in de tweede helft van 2005. Deze terugloop van de stand van de geldmarkt in de tweede helft van 2005 was het gevolg van de onvoorziene meevaller in het kastekort.

Ontvangsten

Rentebaten (+ € 65,3 mln.)

De meevaller in de rentebaten van € 40,8 mln. op de vlottende schuld werd primair veroorzaakt door hogere omvang van uitgezet geld (circa € 6 mld.) dan geraamd in NJN 2005 (€ 3,5 mld.). De resterende meevaller van € 24,5 mln. werd gerealiseerd op de vaste schuld, namelijk op de lange swaps. De meevaller op ontvangen rente uit hoofde van swaps vloeit voort uit het afsluiten van nieuwe receiver swaps.

Ontvangsten voortijdige beëindiging (+ € 6,7 mln.)

Deze post heeft betrekking op disagio ontvangen op de leningen die werden ingekocht als onderdeel van de permanente inkoopfaciliteit.

Beleidsartikel 2 Kasbeheer

Uitgaven

Verstreckte leningen (– € 283,9 mln.)

Bij de raming werd ervan uitgegaan dat baten-lastendiensten volledig gebruik zouden maken van de leenfaciliteit. Dat is niet gebeurd. Men werd voor € 246 mln. minder aan leningen verstrekt dan geraamd. Bij de RWT's was het verschil tussen gerealiseerde en geraamde leningverstrekking kleiner, namelijk € 38 mln.

Mutaties in rekening-courant en deposito's (+ € 683,5 mln.)

Het rekening-courantsaldo van de sociale fondsen nam af met € 683 mln., ondanks een verwachte toename met € 761 mln. Het achterwege blijven van deze toename komt tot uitdrukking bij de post «Mutaties in rekening-courant en deposito's» onder de ontvangsten.

Ontvangsten

Rentebaten (+ € 76,7 mln.)

Deze mutatie vloeit bijna volledig voort uit een administratief/technische correctie in 2005 van € 70 mln. bij de rente-ontvangsten over aan baten-lastendiensten verstrekte leningen.

Ontvangen aflossingen (+ € 112,3 mln.)

Enkele RWT's hebben in de laatste maanden van het jaar vervroegd afgelost op aan hen verstrekte leningen.

Mutaties in rekening courant en deposito's (+ € 319,6 mln.)

Het rekening-courantsaldo van de RWT's nam € 821 mln. meer toe dan geraamd doordat meer gelden dan verwacht werden overgeheveld naar de schatkist bij de uitbreiding van geïntegreerd middelenbeheer. Bij de baten-lastendiensten kwam de realisatie van het rekening-courantsaldo € 296 mln. hoger uit. Hiertegenover stond dat het rekening-courantsaldo van de sociale fondsen in plaats van een geraamde toename met € 761 mln. een afname te zien gaf (zie hierboven onder de uitgaven).

Ontvangsten voortijdige beëindiging (+ € 6,9 mln.)

Deze post bestaat vrijwel volledig uit de ontvangen boete bij vervroegde aflossing van een aan een RWT verstrekte lening, doordat het rentepercentage van de lening hoger lag dan het huidige tarief op een vergelijkbare lening.